

**VŠEOBECNE ZÁVÄZNÉHO NARIADENIA MESTA MICHALOVCE Č. 11/2024
O PREVÁDZKOVOM PORIADKU POHREBÍSK MESTA MICHALOVCE**

Mestské zastupiteľstvo v Michalovciach v súlade s ustanovením § 6 ods. 1 Zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov a v súlade s § 18 ods. 2 Zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebnictve v znení neskorších predpisov schválilo predmetné VZN uznesením č. 219 zo dňa 10. 12. 2024.

Prevádzkový poriadok pohrebísk

Čl. 1

Úvodné ustanovenie

Týmto všeobecne záväzným nariadením (ďalej len „VZN“) sa schvaľuje Prevádzkový poriadok, ktorý upravuje správu a prevádzkovanie pohrebísk v meste Michalovce. Prevádzkový poriadok sa vzťahuje na prevádzkovateľa pohrebísk, na nájomcov hrobových miest, obstarávateľov pohrebov, na poskytovateľov služieb na pohrebiskách, na návštevníkov pohrebísk a podnikateľské subjekty, ktoré zastupujú pozostalých.

Pohrebiskami mesta sú:

- Hlavný mestský cintorín
 - miesto: Ulica Jána Kollára 2, Michalovce
 - súčasťou pohrebiska je Dom smútku a sídlo správy mestských pohrebísk
- Mestský cintorín Biela hora
 - miesto: Ulica partizánska, Michalovce
 - súčasťou pohrebiska nie je Dom smútku.
- Cintorín Topoľany
 - miesto: Ulica letná, Michalovce
 - súčasťou pohrebiska je Dom smútku
- Cintorín Močarany
 - miesto: Ulica močarianska, Michalovce
 - súčasťou pohrebiska je Dom smútku
- Cintorín Vrbovec
 - miesto: Ulica kapušianska, Michalovce
 - súčasťou pohrebiska nie je Dom smútku.

Verejné pohrebiská v meste Michalovce sú zriadené v súlade s §15 Zákona č. 131/2010 Z.z. o pohrebnictve v znení neskorších predpisov.

Pohrebiská slúžia na pochovávanie ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov:

- pochovaním do zeme,

- pochovaním do hrobky,
- uložením spolnotených ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov do urnových stien alebo zemných urnových miest.

Čl. 2

Identifikačné údaje prevádzkovateľa pohrebísk

1. Zriaďovateľom verejných pohrebísk v meste Michalovce je Mesto Michalovce.
2. Mesto Michalovce poverilo prevádzkou a správou pohrebísk Technické a záhradnícke služby mesta Michalovce na základe uznesenia MsZ V Michalovciach č. 146 zo dňa 7.12.1993 ako príspevkovú organizáciu mesta zriadenú na tento účel.
3. Technické a záhradnícke služby mesta Michalovce správu a prevádzku pohrebísk vykonávajú na základe živnostenského listu vydaného Obvodným úradom v Michalovciach, odbor živnostenského podnikania, zapísaného v živnostenskom registri pod číslom 807-6235.
4. Identifikačné údaje prevádzkovateľa pohrebísk:
 Prevádzkovateľ: **Technické a záhradnícke služby mesta Michalovce**
 Sídlo: Partizánska 55, 071 01 Michalovce
 IČO: 00186490
 IČ DPH: SK2020747817
 Prevádzka: Prevádzka pohrebísk a pohrebnej služby
 Sídlo prevádzky: Ulica Jana Kollára 2, 071 01 Michalovce
5. Prevádzkovanie pohrebísk zahŕňa:
 - vykopanie hrobu a zasypanie hrobu,
 - vykonávanie exhumácie,
 - vedenie evidencie súvisiacej s prevádzkovaním pohrebiska,
 - správu a údržbu pohrebísk a Domov smútku,
 - správu a údržbu komunikácií a zelene na pohrebiskách,
 - správu a údržbu kultúrnych pamiatok mesta na pohrebiskách,
 - správu a údržbu hrobov významných osobností, ak nie je známy nájomca,
 - správu a údržbu vojnových hrobov a vojnových pietnych symbolov,
 - správu a údržbu hnutelného a ostatného nehnuteľného majetku mesta na pohrebiskách.

Čl. 3

Povinnosti prevádzkovateľa a osôb vykonávajúcich činnosti potrebné na zabezpečenie prevádzky pohrebísk

1. Prevádzkovateľ je povinný:
 - a) prevádzkovať pohrebisko v súlade so schváleným prevádzkovým poriadkom pohrebísk a všeobecne záväznými právnymi predpismi,
 - b) starať sa o celkový vzhľad pohrebísk,
 - c) starať sa o zeleň nachádzajúcu sa na pohrebiskách , vrátane jej pravidelnej údržby,
 - d) zabezpečovať poriadok a čistotu pohrebísk,
 - e) starať sa v Domoch smútku o ich okolie,
 - f) starať sa o oplotenie pohrebísk,

- g) starať sa o inžinierske siete na pohrebiskách,
- h) zabezpečiť vývesné miesto označujúce úmrtie,
- i) sprístupniť pozostalým priestory Domu smútku, o ktoré požiadajú k vykonaniu pobožnosti alebo občianskemu vzdaniu úcty pred samotným aktom,
- j) zabezpečiť funkčnosť chladiaceho zariadenia, elektrického osvetlenia, prevádzku vodných zdrojov, prevádzku ozvučenia,
- k) dodržiavať režim údržby, čistoty a dezinfekcie chladiacich zariadení,
- l) viesť evidenciu pohrebiska v súlade s § 17 ods. 4 písm. a) zák. NR SR č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve v znení neskorších predpisov,
- m) zdržať sa v styku s pozostalými necitlivého správania a pri pohrebnom obrade umožniť účasť cirkvi a iných osôb podľa vôle obstarávateľa pohrebu,
- n) zabezpečiť, aby hrob spĺňal požiadavky § 19 ods. 1 zák. NR SR č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve v znení neskorších predpisov,
- o) umiestniť na mieste obvyklom na pohrebisku Prevádzkový poriadok pohrebísk mesta Michalovce, vrátane cenníka služieb,
- p) prevádzkovateľ pohrebiska ponecháva nájomcovi za nájomné (odplatu) hrobové miesto na uloženie ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov na základe zmluvy,
- q) pri výpovedi nájomnej zmluvy postupovať podľa §22 zák. NR SR č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve v znení neskorších predpisov,
- r) dodržiavať zákaz pochovávania podľa § 20 zák. NR SR č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve v znení neskorších predpisov,
- s) vykonávať exhumáciu ľudských ostatkov v zmysle platných právnych predpisov,
- t) dodržiavať dĺžku tlecej doby v zmysle zák. NR SR č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve v znení neskorších predpisov,
- u) nakladať s odpadmi v súlade s platnými právnymi predpismi.

2. Osoby vykonávajúce činnosti súvisiace s pochovávaním sú povinné:

- a) prevziať ľudské pozostatky alebo ľudské ostatky, ak je úmrtie doložené listom o prehliadke mŕtveho a štatistickým hlásením o úmrtí vystavený lekárom, ktorý vykonal prehliadku mŕtveho tela resp. pasom pre mŕtvolu, ak ide o medzinárodnú prepravu ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov,
- b) pochovávať ľudské pozostatky a ľudské ostatky len do hrobu, ktorý spĺňa požiadavky podľa § 19 ods. 1 zák. NR SR č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve v znení neskorších predpisov,
- c) umožniť prítomnosť obstarávateľov pohrebu a blízkych osôb pri konečnom uzavretí rakvy pred pochovávaním.

Čl. 4

Rozsah služieb poskytovaných na pohrebiskách

1. Správa cintorínov poskytuje na pohrebiskách tieto služby:

- výber poplatkov za cintorínske služby podľa platného cenníka,
- prenájom miesta pre hrob alebo urnové miesto, obnovu prenájmu pre hrob alebo urnové miesto, prevod nájmu hrobového alebo urnového miesta,

- súhlas na vybudovanie hrobky alebo rámu hrobového miesta,
- informácie o hrobovom alebo urnovom mieste,
- vymeranie hrobového miesta,
- výkopové práce súvisiace s pochovávaním alebo exhumáciou,
- pochovávanie,
- poskytovanie vody a elektrickej energie na pohrebiskách,
- úpravu hrobových miest s kvetinovou výzdobou,
- vedenie evidencie súvisiacej s prevádzkovaním pohrebiska,
- správu Domu smútku na Ul. Jána Kollára, Domu smútku na Ulici letnej a Domu smútku na Ulici močarianskej.

Čl. 5

Tlecia doba

1. Tlecia doba ľudských pozostatkov na pohrebiskách Mesta Michalovce pri pochovávaní do zeme je 15 rokov.

Čl. 6

Evidencia

1. Evidenciu súvisiacu s prevádzkou pohrebísk vykonáva správca. Plán hrobových miest je rozdelený na sekcie. Každé hrobové miesto má pridelené evidenčné číslo a je zaznamenané v grafickom a digitálnom spracovaní. Grafické umiestnenie hrobových a urnových miest v sekciách, záznamy v evidenčných kartách hrobových a urnových miest eviduje a aktualizuje správca pohrebísk.
2. O pochovaní zomrelých a uložení spopolnených pozostatkov na pohrebiskách správca pohrebísk vedie evidenciu v hrobových knihách za každé pohrebisko zvlášť. Evidencia sa vedie i pri zabezpečovaní pohrebného obradu iným subjektom.
3. Evidencia o hrobových miestach na pohrebisku obsahuje:
 - a) meno a priezvisko osoby, ktorej ľudské ostatky sú v hrobovom mieste uložené,
 - b) miesto a dátum jej narodenia a úmrtia,
 - c) rodné číslo,
 - d) dátum uloženia ľudských pozostatkov s uvedením umiestnenia, číslo hrobového miesta a hĺbky pochovania,
 - e) meno, priezvisko, adresu miesta trvalého pobytu a rodné číslo nájomcu, ak ide o fyzickú osobu; obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo nájomcu, ak ide o právnickú osobu,
 - f) záznam o nebezpečnej chorobe, ak mŕtvy, ktorého ľudské pozostatky sa uložili do hrobu alebo hrobky, bol nakazený nebezpečnou chorobou,
 - g) dátum zaplatenia nájomného za prenajaté hrobové miesto a doba, na ktorú bolo nájomné vyplatené,
 - h) dátum uzavretia nájomnej zmluvy a údaje o zmene nájomcu,
 - i) údaj o vypovedaní nájomnej zmluvy,
 - j) údaje o pochovaní potrateného ľudského plodu alebo predčasne odňatého ľudského plodu.
4. Evidencia prevádzky pohrebiska obsahuje údaje o:
 - a) zákaze pochovávania a dobe jeho trvania, ak sa taký zákaz vydal,

- b) zrušení pohrebiska,
- c) skutočnosti, či je hrob chránený ako kultúrna pamiatka, pamätihodnosť mesta, alebo vojnový hrob.

Čl. 7

Prenájom hrobového miesta – nájomná zmluva a nájomné

1. Správca pohrebísk je povinný prenajať hrobové miesto na dobu neurčitú, ktorá od prvého uloženia rakvy s ľudskými pozostatkami nesmie byť vypovedaná skôr, ako po uplynutí tlecej doby na pohrebisku. Ak to pomery na pohrebisku umožňujú, správca je povinný prenajať hrobové miesto ešte na ďalšiu dobu.
2. O uzatvorení nájomnej zmluvy na hrobové miesto správca vydá nájomcovi rovnopis nájomnej zmluvy.
3. Uzavretím nájomnej zmluvy správca pohrebiska prenecháva za nájomné nájomcovi hrobové miesto na uloženie ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov.
4. Nájomné právo na hrobové miesto oprávňuje nájomcu nakladať s týmto miestom podľa tohto prevádzkového poriadku pohrebiska.
5. Nájomca je povinný na vlastné náklady zabezpečovať údržbu hrobového miesta a oznamovať správcovi pohrebiska všetky zmeny údajov potrebné na vedenie evidencie hrobových miest.
6. Pri úmrtí nájomcu prednostné právo na uzavretie nájomnej zmluvy majú dedičia; ak je dedičov viac, ten z dedičov, ktorý sa prihlásil prvý. Správa pohrebiska bude akceptovať len taký doklad, ktorý je výsledkom dedičského konania, uznesenia súdu, alebo notárom overený hodnoverný doklad.
7. Pri jestvujúcich hrobových miestach, kde nie je uvedený nájomca alebo obstarávateľ pohrebu a nájomcom alebo obstarávateľom pohrebu do 31.10.2005 bola poisťovňa, alebo zamestnávateľ nebohého, ktorý je pochovaný v hrobe, alebo urne, majú prednostné právo na uzatvorenie nájomnej zmluvy dedičia nebohého. Ak je dedičov viac, ten z dedičov, ktorý sa prihlásil prvý. Správa pohrebiska bude akceptovať len taký doklad, ktorý je výsledkom dedičského konania, uznesenia súdu, alebo notárom overený hodnoverný doklad.
8. Nájomné za prenájom hrobového miesta sa platí vopred na obdobie a vo výške v zmysle platného cenníka. Pri uzatvorení nájomnej zmluvy na hrobové miesto sa platí nájomné na dobu 20 rokov. Nájomné na ďalšie obdobie sa platí na dobu 10 rokov. Ak o to nájomca požiada, je možné vyplatiť nájomné aj na dlhšie obdobie.
9. Platiteľom nájomného je nájomca alebo iná tretia osoba. Na doklade o zaplatení nájomného musí byť uvedený nájomca hrobového miesta.
10. Nájomnou zmluvou k hrobovému miestu nájomca nenadobúda vlastnícke práva k tomuto miestu. Vlastníctvom nájomcu je len pomník, epitafná doska a ich príslušenstvo, ak ich nájomca vybudoval na vlastné náklady. Zmena nájomcu počas trvania nájomnej zmluvy je možná iba s písomným súhlasom nájomcu, úradne overeným na príslušnej matrike, resp. u notára.
11. Po zaplatení za prenájom hrobového miesta nájomca môže s písomným súhlasom správcu upraviť povrch hrobového miesta spôsobom na pohrebisku obvyklým.
Správca pohrebísk vydá na tento účel nájomcovi:
 - a) súhlas na postavenie, rekonštrukciu alebo doplnenie náhrobného pomníka,
 - b) súhlas na postavenie, rekonštrukciu alebo doplnenie záhlavného pomníka,

- c) súhlas na postavenie alebo rekonštrukciu hrobky,
 - d) súhlas na osadenie, rekonštrukciu alebo doplnenie epitafnej dosky.
12. Nájomca môže zriadiť alebo zrekonštruovať s písomným súhlasom správcu náhrobný pomník, záhlavný pomník alebo epitafnú dosku, vrátane ich príslušenstva, na vlastné náklady.
 13. Správca je povinný zabezpečiť na pohrebisku situačný plán hrobov, ich evidenciu a prehľad voľných hrobových miest.
 14. Prevádzkovateľ pohrebiska nezodpovedá za stav a vzhľad hrobov, hrobiek a urnových miest, keďže sa jedná o súkromný majetok nájomcov.
 15. Prevádzkovateľ pohrebiska nezabezpečuje stráženie pohrebísk, a teda nezodpovedá ani za poškodenie hrobov, hrobiek, urnových miest, odcudzenie príslušenstva a výzdoby, pretože nepozná okruh osôb, ktoré môžu do stavu hrobu, hrobky a urnového miesta zasahovať a vykonávať na nej úpravy a zmeny.

Čl. 8

Výpoveď nájomnej zmluvy.

1. Prevádzkovateľ pohrebiska nájomnú zmluvu vypovie, ak:
 - a) závažné okolnosti na pohrebisku znemožňujú trvanie nájmu hrobového miesta,
 - b) sa pohrebisko zruší,
 - c) nájomca ani po upozornení nezaplatil nájomné za užívanie hrobového miesta.
2. Prevádzkovateľ pohrebiska je povinný vopred písomne upozorniť nájomcu, že plynie lehota, na ktorú je nájomné zaplatené, najneskôr tri mesiace pred uplynutím tejto lehoty.
3. Prevádzkovateľ pohrebiska je povinný vopred písomne upozorniť nájomcu na vypovedanie nájomnej zmluvy najmenej šesť mesiacov pred dňom, keď sa má hrobové miesto zrušiť.
4. Ak prevádzkovateľ pohrebiska vypovie nájomnú zmluvu z dôvodov uvedených v článku 8 ods. 1 písmeno a) a b) tohto poriadku, musí so súhlasom nájomcu zabezpečiť iné hrobové miesto a na vlastné náklady preložiť ľudské ostatky, vrátane príslušenstva hrobu, na nové hrobové miesto.
5. Ak prevádzkovateľ pohrebiska vypovie nájomnú zmluvu z dôvodov uvedených v článku 8 ods. 1 písm. a) a b) tohto poriadku, je povinný výpoveď nájomnej zmluvy doručiť nájomcovi najmenej tri mesiace pred dňom, keď sa má hrobové miesto zrušiť, ak mu nie je známa adresa nájomcu alebo sídlo nájomcu, uverejní túto informáciu na mieste obvyklom na pohrebisku.
6. Ak prevádzkovateľ pohrebiska vypovie nájomnú zmluvu z dôvodu uvedeného v článku 8 ods. 1 písm. c) tohto poriadku, je povinný výpoveď doručiť nájomcovi najneskôr do dvoch mesiacov po uplynutí lehoty, na ktorú bolo nájomné zaplatené. Ak mu nie je známa adresa nájomcu alebo sídlo nájomcu, uverejní túto informáciu na mieste obvyklom na pohrebisku.
7. Ak prevádzkovateľ pohrebiska vypovedal nájomnú zmluvu z dôvodu uvedeného v článku 8 ods. 1 písm. c) tohto poriadku a nájomca je známy, výpovedná lehota uplynie do jedného roka odo dňa doručenia výpovede. Prevádzkovateľ pohrebiska vyzve nájomcu, aby najneskôr do tejto lehoty odstránil z hrobového miesta príslušenstvo hrobu. Ak ho

- v tejto lehote neodstráni, po uplynutí výpovednej lehoty ho prevádzkovateľ pohrebiska, ktorý prevádzkuje pohrebisko ako živnosť, odovzdá Mestu Michalovce. Po uplynutí výpovednej lehoty sa príslušenstvo hrobu považuje za opustenú vec.
8. Ak prevádzkovateľ pohrebiska vypovie nájomnú zmluvu z dôvodu uvedeného v článku 8 ods. 1 písm. c) tohto poriadku a nájomca nie je známy, uverejní výpoveď nájomnej zmluvy na mieste obvyklom na pohrebisku. Výpovedná lehota uplynie tri roky odo dňa, odkedy nebolo nájomné zaplatené. Prevádzkovateľ pohrebiska ponechá po túto lehotu príslušenstvo hrobu na hrobovom mieste s označením, že ide o trojročné uloženie, počas ktorého sa môže nájomca prihlásiť, po uplynutí výpovednej lehoty sa príslušenstvo hrobu považuje za opustenú vec.
 9. Ak prevádzkovateľ pohrebiska postupuje podľa článku 8 ods. 7 a 8 tohto poriadku, musí zabezpečiť obrazovú dokumentáciu hrobového miesta so stručným opisom stavu príslušného hrobu.
 10. Ak nájomca hrobového miesta je známy a ku dňu plynutia ročnej výpovednej lehoty nevyrovnal stanovené nájomné, môže vyrovnáť určenú sumu tretia osoba, ktorá má k zosnulému príbuzenský alebo spoločenský vzťah. Platcovi však nevzniká právny nárok na získanie hrobového miesta. V uvedenom prípade nájomcom naďalej ostáva osoba uvedená v nájomnej zmluve.
 11. Ak nájomca hrobového miesta je neznámy a nebolo zaplatené nájomné ani po uverejnení výpovede na obvyklom mieste, môže v dobe trojročnej výpovednej lehoty odo dňa, kedy nebolo nájomné zaplatené, vyrovnáť určenú sumu tretia osoba, ktorá má k zosnulému príbuzenský alebo spoločenský vzťah. Platcovi však nevzniká právny nárok na získanie hrobového miesta. V uvedenom prípade sa hrobové miesto nezruší a prevádzkovateľ pohrebiska platbu inou osobou zaznačí v evidencii hrobových miest.

Čl. 9

Stavby, miestne úpravy a starostlivosť o hrobové miesto

1. Na vybudovanie hrobu, náhrobku, hrobky, rámu a pod. je potrebný písomný súhlas správcu pohrebiska. Súhlas správcu nenahrádza iné povolenia vyplývajúce zo všeobecne záväzných predpisov.
2. Výška novovybudovaného náhrobného kameňa nesmie presiahnuť 2 metre od úrovne zeme.
3. Pri realizácii stavby alebo pri úprave hrobu a jeho okolia je stavebník povinný rešpektovať pokyny prípadne obmedzenia správcu pohrebiska. Po skončení prác je stavebník povinný (na svoje náklady) okolie hrobu dať do pôvodného stavu a prebytočný materiál (na svoje náklady) odstrániť.
4. Vysadzovanie kríkov a osadzovanie lavičiek je možné len s písomným súhlasom správcu pohrebiska, pokiaľ je to v súlade s architektonickým zámerom. Výsadba stromov v areáli pohrebiska je zakázaná.
5. Prenajaté miesto, ako aj svoje najbližšie okolie hrobu, sú pozostalí – nájomcovia povinní udržiavať v náležitom dôstojnom stave, t.j. odstrániť zvädnuté alebo ináč znehodnotené kytice, vence a iné netrvanlivé ozdoby. Tento odpad a im podobné predmety sa môžu likvidovať len na vyhradených miestach. Je prísne zakázané vytvárať nové odpadové skládky.
6. Ak správca cintorínov zistí nedostatky v starostlivosti o prenajaté miesto, písomne vyzve nájomcu, aby ich do 30 dní od doručenia upozornenia odstránil.

7. Ak sa tak nestane, alebo nie je známa adresa, alebo je nebezpečenstvo z omeškania, urobí správca cintorínov potrebné opatrenia na náklady nájomcu.
8. Časť mestských cintorínov je vyčlenená výhradne pre pochovávanie do hrobu bez vodorovnej stavby na hrobovom mieste. V uvedenej časti cintorínov sa môžu nad hrobovým miestom osadzovať len zvislé náhrobné kamene. Hrobové miesto a jeho okolie musí byť upravené do roviny a vysiate trávou. Na hrobovom mieste v trávinatej časti nie je možné ukladať vence, vázy a iné predmety, ktoré by bránili údržbe trávnatých plôch kosením. V prípade uloženia predmetov v zmysle predchádzajúcej vety, je prevádzkovateľ pohrebiska oprávnený na náklady vlastníka predmety premiestniť a uskladniť na miesto na to určené, pričom za prípadné škody na majetku vlastníka predmetov správca pohrebiska nezodpovedá.

Čl. 10

Pochovávanie a exhumácia

1. Pochovávaním a výkopovými prácami súvisiacimi s pochovávaním alebo exhumáciou je oprávnený *správca pohrebísk*. Pri výkone činností pohrebných služieb sa tieto riadia zák. NR SR č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve v znení neskorších predpisov a týmto prevádzkovým poriadkom pohrebísk mesta.
V meste Michalovce sa pochováva na
 - mestskom cintoríne, Ulica J. Kollára č.2,
 - mestskom cintoríne Biela hora, Ulica partizánska,
 - cintoríne na Ulici letnej, časť Topoľany,
 - cintoríne na Ulici močarianskej,
 - cintoríne na Ulici kapušianskej.
2. Ak sa ľudské pozostatky neuložili do chladiaceho zariadenia, musia sa pochovať do 96 hodín od úmrtia, nie však pred uplynutím 24 hodín od úmrtia.
3. Pohrebné obrady v obradnej sieni mestského cintorína na Ul. Kollárovej sa vykonávajú v pracovných dňoch. Obrady mimo pracovnej doby a v dňoch pracovného pokoja sú spolplatňované v zmysle platného cenníka. Termíny obradov prideluje správa pohrebiska v takom poradí, ako boli prijaté objednávky. V dňoch pracovného voľna je pochovávanie možné vykonať po dohode s farským alebo Mestským úradom. V deň pracovného pokoja /nedeľa a sviatkov/ sa nepochováva, okrem dlhšie trvajúceho voľna z dôvodu napr. vianočných sviatkov, kedy prevádzkovateľ pohrebísk môže povoliť výnimku.
4. Na mestských cintorínoch na Ulici letnej mestská časť Topoľany, na Ulici močarianskej a Ulici kapušianskej sa so súhlasom správcu cintorínov, pochováva v pracovných dňoch aj v dňoch pracovného pokoja.
5. Hrob na ukladanie ľudských pozostatkov musí spĺňať tieto požiadavky:
 - hĺbka hrobu pre dospelú osobu a dieťa staršie ako 10 rokov na uloženie rakvy s ľudskými pozostatkami je 1,60 m, pre dieťa mladšie ako 10 rokov najmenej 1,20 m. Ak sa počíta s ďalším uložením rakvy s ľudskými pozostatkami do toho istého hrobového miesta, musí byť hĺbka hrobu 2,2 m,
 - bočné vzdialenosti medzi jednotlivými hrobmi musia byť najmenej 0,30 m,
 - dno musí ležať najmenej 0,5 m nad hladinou podzemnej vody,
 - rakvou s ľudskými pozostatkami musí byť po uložení do hrobu zasýpaná skyprenou zeminou vo výške 1,2 m.

- do toho istého hrobu možno pred uplynutím tlecej doby uložiť rakvu s ľudskými pozostatkami, len ak ich možno umiestniť nad úroveň naposledy pochovaných ľudských ostatkov a vrstva nad rakvou bude najmenej 1m.
6. Rakva s ľudskými pozostatkami sa ukladá do samostatného hrobu, ak všeobecný záujem nevyžaduje jej uloženie do spoločného hrobu.
 7. Výkop hrobu na uloženie telesných pozostatkov zomretého v rakve sa vykonáva o týchto rozmeroch
 - dĺžka hrobu 2,10 m,
 - šírka hrobu 0,80 m,
 - hĺbka hrobu 1,60 m na uloženie pozostatkov jedného zomretého v rakve,
 - hĺbka hrobu 2,00 m, ak majú byť v hrobe uložené v rakve ľudské pozostatky ďalšieho zomretého.
 8. Vonkajšie rozmery
 - hrobové miesta na uloženie rakvy s ľudskými pozostatkami v rakve sú 1,00 x 2,20 m,
 - rozmery urnového miesta na uloženie urny so spopolnenými telesnými pozostatkami zomretého sú 0,50 x 0,50 m,
 - odstup medzi jednotlivými hrobovými miestami musí byť najmenej 0,30 m.
 9. Ak má rakva nadmernú veľkosť, vykope sa miesto na hrob s prihliadnutím na túto veľkosť.
 10. Rakvu s ľudskými pozostatkami možno uložiť aj do hrobky vybudovanej na tento účel. Rakva uložená do hrobky musí byť zabezpečená proti úniku zápachu do okolia a musí byť vyrobená tak, aby chránila ľudské ostatky pred hlodavcami.
 11. Výkop betónových hrobiek sa vykonáva podľa požiadavky jednoosobný, dvojosobný, alebo trojosobný hrob o rozmeroch
 - jednoosobný - dĺžka 2,40 m, šírka 1,20 m, hĺbka 0,80 m
 - dvojosobný - dĺžka 2,40 m, šírka 1,20 m, hĺbka 1,60 m
 - trojosobný - dĺžka 2,40 m, šírka 1,20 m, hĺbka 2,40 m
 - detský hrob - podľa potreby.
 12. Pri výkope hrobov sú pracovníci povinní dodržiavať všetky bezpečnostné a hygienické predpisy. Pridelovanie osobných ochranných pracovných pomôcok sa vykonáva v súlade so Zoznamom pre poskytovanie OoAPP pre zamestnancov TaZS mesta Michalovce.
 13. Rozlúčkový obrad, výkop, zasypávanie hrobných miest, prevoz zosnulého od obradnej siene k miestu pochovania, pochovávanie, budovanie urnových miest vykonávajú len pracovníci správy pohrebiska, alebo ním poverený podnikateľský subjekt.
 14. Urnové schránky so spopolnenými ľudskými pozostatkami možno ukladať do urnových miest, prikladať ich k pomníkom alebo ich ukladať do existujúcich hrobov alebo hrobiek.
 15. Rakvu s ľudskými pozostatkami alebo urnu so spopolnenými ľudskými pozostatkami možno uložiť do existujúceho hrobu len s písomným súhlasom nájomcu hrobového miesta.
 16. Úpravu hrobového miesta vykoná nájomca na vlastné náklady tak, aby nebol narušený estetický vzhľad pohrebiska.
 17. Po skončení prác na úprave hrobového miesta je nájomca povinný na vlastné náklady vykonať alebo zabezpečiť vyčistenie okolia hrobového miesta a na vlastné náklady odstrániť z neho zvyšný materiál. Zvyšky kameňa nesmie ukladať do kontajnerov na pohrebisku, ale je povinný na vlastné náklady zabezpečiť ich odvoz z pohrebiska.
 18. Ľudské ostatky je možné *exhumovať* na:
 - a) príkaz sudcu alebo prokurátora,

- b) žiadosť obstarávateľa pohrebu alebo
 - c) žiadosť blízkej osoby, ak obstarávateľ pohrebu už nežije alebo ak obstarávateľom pohrebu bolo mesto.
19. Príkaz, resp. žiadosť podľa bodu 18 žiadateľ podáva v písomnej forme prevádzkovateľovi pohrebiska a musí obsahovať:
- a) vyjadrenie regionálneho úradu verejného zdravotníctva, ak ide o ľudské ostatky pred uplynutím tlecej doby,
 - b) úmrtný list a ak ide o ľudské ostatky pred uplynutím tlecej doby, aj list o prehliadke mŕtveho a štatistické hlásenie o úmrtí,
 - c) nájomnú zmluvu vydanú prevádzkovateľom pohrebiska, ak budú ľudské ostatky uložené na inom pohrebisku,
 - d) identifikačné údaje prevádzkovateľa pohrebnej služby, ktorý ľudské ostatky prevezie.
- Na rozhodnutie o exhumácii vojnovej obete sa vzťahuje osobitný zákon.
20. Náklady na exhumáciu uhradí ten, kto o ňu požiadal. S pozostatkami bude dôstojne manipulované, prenášané budú v rakve a v čo najkratšej dobe pochované do nového hrobu alebo spopolnené.
21. Exhumácia pozostatkov bude vykonávaná z etických dôvodov tak, aby bol zamedzený prístup pre náhodných návštevníkov cintorína, prípadne v dobe mimo otváracích hodín.
22. Exhumácie vykonávajú len pracovníci správy pohrebiska a musia byť:
- a) plnoleté,
 - b) vybavené ochrannými pomôckami (gumová obuv, zástera, rukavice, textilná tvárová maska a v prípade potreby okuliare).
23. Pre osoby vykonávajúce exhumáciu musí byť k dispozícii roztok dezinfekčného prostriedku.
24. Po skončení exhumácie sa musí vykonať dôkladná mechanická očista a dezinfekcia šatstva, obuvi a nástrojov použitých pri exhumácii.
25. Dátum a čas exhumácie sa musí včas písomne oznámiť Regionálnemu úradu verejného zdravotníctva.

Čl. 11

Vstup na pohrebisko a povinnosti návštevníkov pohrebísk

1. Na pohrebisku sú občania povinní správať sa tak, aby bola zachovaná dôstojnosť tohto miesta.
2. Pohrebisko je prístupné verejnosti denne v mesiacoch:

- január až apríl	od 8.00 hod. do 18.00 hod.,
- september až december	od 8.00 hod. do 18.00 hod.,
- máj, jún, júl, august	od 7.00 hod. do 20.00 hod.,
- od 25. októbra do 8. novembra	od 7.00 hod. do 21.00 hod..

Každý návštevník je povinný pred určenou zatváracou hodinou opustiť pohrebisko. Primátor Mesta môže na návrh správcu v odôvodnených prípadoch rozhodnúť o iných časoch prístupnosti verejnosti na pohrebisko.

3. Správca môže vstup na pohrebisko alebo jeho časť dočasne zakázať alebo obmedziť, a to v čase vykonávania terénnych úprav na cintoríne, v čase vykonávania exhumácie alebo slávnostného kladenia vencov.

4. Na pohrebisku je zakázané:
 - fajčiť, používať alkoholické nápoje a iné návykové látky v priestore celého areálu pohrebísk,
 - ukladať odpad z hrobov mimo zberných nádob,
 - vodiť psov a iné zvieratá,
 - jazdiť na bicykloch a motocykloch,
 - robiť hluk alebo akýmkoľvek spôsobom rušiť pietu tohto miesta, šliapať po hroboch, trávnikoch, kvetinových záhonoch,
 - odcudzovať kvety a predmety z hrobov,
 - zdržiavať sa verejnosti mimo prístupných hodín,
 - spaľovať lístie alebo iný odpad.
5. Vstup s motorovým vozidlom na pohrebisko povoľuje správca iba po vyhradených komunikáciách a to:
 - na dopravu rakvy s ľudskými pozostatkami do domu smútku, na vykonanie pohrebného obradu alebo uloženie rakvy s ľudskými pozostatkami do chladiacich zariadení,
 - na dopravu rakvy s ľudskými pozostatkami na miesto pochovania,
 - pre nevládných občanov pri účasti na pohrebe bez poplatku,
 - pri oprave a úprave hrobky a hrobového miesta pre nájomcu za poplatok,
 - pre kamenárstva a pohrebné služby podnikajúce na základe živnostenského oprávnenia s viditeľným označením názvu organizácie na vozidle za poplatok (v tomto prípade je potrebný písomný súhlas prevádzkovateľa pohrebiska),
 - na dopravu materiálu potrebného na výstavbu a rekonštrukciu pomníkov, obrubníkov a inú úpravu hrobového miesta za poplatok.
6. V záujme ochrany vecí patriacich nájomníkom a iným vlastníkom, sú vodiči motorových vozidiel povinní pri vstupe predložiť potvrdenie o zaplatení poplatku za vstup s motorovým vozidlom, alebo povolenie na vstup. Pri výstupe z pohrebiska sú povinní umožniť správcovi kontrolu úložných priestorov motorových vozidiel. Správca môže vykázať z pohrebiska vodičov s motorovými vozidlami, ak nedodržiavajú prevádzkový poriadok pohrebiska.
7. Okrem uvedených povinností je každý povinný riadiť sa na pohrebisku ďalšími pokynmi prevádzkovateľa. Osoby vykonávajúce práce na pohrebisku sú povinné riadiť sa pokynmi prevádzkovateľa.
8. V zimnom období, v čase od 15.novembra do 31.marca, platí zákaz vstupu všetkých súkromných motorových vozidiel do areálu pohrebiska, nakoľko v čase od 15.novembra do 31.marca sa komunikácie udržiavajú len v obmedzenom rozsahu, ktorý je potrebný na výkon pohrebov.
9. Návštevníci pohrebiska sa po pohrebisku pohybujú na vlastné riziko a správa pohrebiska nezodpovedá za prípadné úrazy návštevníkov, ani za škody spôsobené na ich majetku.

Čl. 12

Podmienky vstupu prevádzkovateľa pohrebných služieb na pohrebisko

1. Prevádzkovateľ pohrebných služieb vstupuje na vykonanie pohrebných služieb podľa rozsahu dohodnutého s obstarávateľom pohrebu, za účelom prepravy ľudských pozostatkov a ľudských ostatkov, prenosom rakvy a pochovávaním ľudských pozostatkov do hrobu

- alebo hrobky, za účelom uloženia spopolnených ľudských pozostatkov, alebo uloženia urny s popolom do hrobu, hrobky alebo urnového miesta.
2. Prevádzkovateľ pohrebnej služby vstupuje na pohrebisko z dôvodov uvedených v článku 12 ods. 1 tohto VZN len s písomným povolením prevádzkovateľa pohrebiska. Povolenie vydáva prevádzkovateľ pohrebiska nájomcovi hrobového miesta, do ktorého budú ľudské pozostatky alebo ľudské ostatky pochované.
 3. Prevádzkovateľ pohrebnej služby dohodne s prevádzkovateľom pohrebiska termín pohrebu minimálne jeden deň vopred, po predložení listu o prehliadke mŕtveho a štatistického hlásenia o úmrtí vystaveného lekárom, ktorý vykonal prehliadku mŕtveho tela, resp. pasu pre mŕtvolu, ak ide o medzinárodnú prepravu ľudských pozostatkov, alebo ľudských ostatkov a splnomocnenia, alebo príkaznej zmluvy od nájomcu hrobového miesta, alebo obstarávateľa pohrebu.
 4. Prevádzkovateľ pohrebnej služby je povinný minimálne jeden deň vopred oboznámiť prevádzkovateľa pohrebiska so scenárom obradu, a v prípade, že v rámci scenára pohrebného obradu je aj použitie hudby, preukázať sa prevádzkovateľovi pohrebiska uzatvorenou platnou licenčnou zmluvou so subjektom, ktorému boli udelené oprávnenia na výkon kolektívnej správy práv podľa autorského zákona.
 5. Prevádzkovateľ pohrebnej služby sa pred vstupom na pohrebisko preukáže prevádzkovateľovi pohrebiska príslušným živnostenským oprávnením.
 6. Zamestnanci pohrebnej služby, ktorej bol umožnený vstup na pohrebisko, budú prevádzkovateľom pohrebiska informovaní o možných ohrozeniach v rámci bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, požiarnej ochrany a ochrany životného prostredia. Prevádzkovateľ pohrebnej služby je povinný vytvoriť podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia zamestnancov na pracovisku v plnom rozsahu.
 7. Prevádzkovateľ pohrebnej služby zodpovedá za bezpečnosť všetkých účastníkov pohrebného obradu a pohrebného sprievodu zabezpečením dostatočného počtu zodpovedných zamestnancov, ktorí budú vykonávať dozor nad bezpečnosťou účastníkov pohrebného obradu a pohrebného sprievodu.
 8. Zamestnanci pohrebnej služby musia byť počas smútočného obradu upravení, sú povinní sa zdržať v styku s pozostalými necitlivého správania a svojím oblečením a vystupovaním zachovať dôstojnosť celého pietneho aktu.

Čl. 13

Spôsob nakladania s odpadmi

1. Zmesový komunálny odpad z hrobových miest, po vytriedení zložky biologicky rozložiteľného odpadu, sa ukladá do 1100 l zberných nádob a veľkokapacitných kontajnerov rozmiestnených v priestoroch areálov cintorínov.
2. Biologicky rozložiteľný odpad z cintorínov sa na cintorínoch na Ul. močarianskej, Ul. kapušianskej, Ul. letnej, Ul. Jána Kollára a na cintoríne na Bielej hore umiestňuje do 1100 l nádob hnedej farby. Do týchto kontajnerov môžu občania navštevujúci cintoríny a správca cintorína zhromažďovať odpady z jeho údržby a to najmä trávu, lístie, kvety a dreviny, odpad zo strihania a orezávania krovín a podobne. Do týchto kontajnerov nie je dovolené ukladať zvyškový komunálny odpad ako napríklad nádoby od sviečok, kvetináče, vence plastové a podobne.

3. Je zakázané ukladať biologicky rozložiteľný odpad do zberných nádob na zmesový komunálny odpad, alebo ukladať vedľa nich a zneškodňovať tento druh odpadu spaľovaním.
4. Zber, zhodnocovanie alebo zneškodňovanie komunálnych odpadov z cintorínov zabezpečujú Technické a záhradnícke služby mesta Michalovce.
5. Právnická osoba alebo fyzická osoba - podnikateľ, ktorá vykonáva stavebnú alebo kamenársku činnosť, je povinná na vlastné náklady vyčistiť okolie hrobového miesta a vzniknutý odpad na vlastné náklady zhodnotiť alebo zneškodniť v súlade so zák. NR SR č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení, v opačnom prípade môže byť právnickej osobe alebo fyzickej osobe - podnikateľovi za porušenie týchto povinností uložená pokuta v zmysle zák. NR SR č. 79/2015 Z. z. o odpadoch v platnom znení.

Čl. 14

Cenník služieb

1. Prevádzkovateľ pohrebiska sa riadi cenovým výmerom Košického samosprávneho kraja ako cenového orgánu, ktorý reguluje niektoré ceny služieb na pohrebisku, v zmysle zákona NR SR č. 18/1996 Z. z. o cenách v znení neskorších predpisov, vyhlášky Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 87/1996 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 18/1996 Z. z. o cenách v znení neskorších predpisov a opatrenia Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 01/R/2003 zo dňa 9. decembra 2003 v znení neskorších predpisov. Cenový výmer Košického samosprávneho kraja bude zverejnený na voľne dostupnom a viditeľnom mieste na pohrebisku.
2. Cenník služieb, ktoré stanovuje prevádzkovateľ, tvorí prílohu prevádzkového poriadku pohrebiska.

Čl. 15

Správa a údržba významných hrobov

1. Významným hrobom na území mesta Michalovce sa považuje hrobové miesto a prislúchajúce najbližšie okolie, vrátane hrobky, náhrobného kameňa, záhlavného pomníka, epitafnej dosky a ich príslušenstva významných osobností a ich životných druhov (manžel, manželka, druh alebo družka a ich priamych potomkov) celoslovenského významu, regionálneho i miestneho významu, ako i hroby, ktorých náhrobné kamene majú umeleckú a historickú hodnotu.
2. Významné hroby sú uvedené v „Zozname významných hrobov,“ ktorý aktualizuje a zverejňuje na webovom sídle príslušný odbor MsÚ.
3. Návrh na zaradenie hrobu do „Zoznamu významných hrobov“ predkladajú fyzické osoby alebo právnické osoby. Príslušný odbor MsÚ, v ktorého náplni práce v súlade s platným organizačným poriadkom je plnenie úloh na úseku kultúry, z vlastného podnetu alebo na návrh v zmysle predchádzajúcej vety po predchádzajúcom prerokovaní Komisiou kultúry MsZ v Michalovciach a Mestskou radou predloží návrh na najbližšie Mestské zastupiteľstvo.
4. O návrhu na zaradenie hrobu do „Zoznamu významných hrobov“ rozhoduje nadpolovičnou väčšinou všetkých hlasov Mestské zastupiteľstvo.

5. Hrobové miesto významnej osobnosti je oslobodené od poplatku za nájom hrobového miesta a za ostatné služby spojené s prevádzkou a správou pohrebiska.
6. Oslobodenie podľa predchádzajúceho bodu sa vzťahuje aj na životného druhu významnej osobnosti a jeho priamych potomkov.
7. Starostlivosť o hroby uvedené v „Zozname významných hrobov“ zabezpečí mesto Michalovce na vlastné náklady prostredníctvom prevádzkovateľa pohrebísk. Pod starostlivosťou sa okrem iného rozumie najmä:
 - a) pravidelná úprava vzhľadu hrobov a úprava bezprostredného okolia,
 - b) zabezpečenie opráv poškodených hrobov alebo rekonštrukcia hrobov,
 - c) vedenie evidencie o hroboch, o ich umiestnení a stave,
 - d) podľa možnosti zabezpečenie ich fotografickej dokumentácie,
 - e) neprenajímanie hrobového miesta ďalším osobám bez súhlasu mesta.
8. Hrob významnej osobnosti sa môže zrušiť len po predchádzajúcom vyradení zo „Zoznamu hrobov významných osobností“. O návrhu na vyradenie hrobu zo „Zoznamu hrobov významných osobností“ rozhoduje nadpolovičnou väčšinou všetkých hlasov Mestské zastupiteľstvo.

Čl. 16

Záverečné ustanovenia

1. Prevádzkový poriadok pohrebísk mesta Michalovce platí pre všetkých návštevníkov cintorínov a je **z á v ä z n ý** pre všetkých pracovníkov správcu cintorínov.
2. Akékoľvek zmeny a doplnky prevádzkového poriadku pohrebísk schvaľuje MsZ.
3. Toto VZN, ktorým sa schvaľuje Prevádzkový poriadok pohrebísk na území mesta Michalovce nadobúda platnosť 15-tym dňom jeho schválenia a účinnosť dňa 1. 1. 2025.
4. Nadobudnutím účinnosti tohto VZN stráca účinnosť VZN č. 179/2015 v znení zmien a doplnkov.

V Michalovciach dňa

Mgr. Miroslav Dufinec
primátor mesta

CENNÍK

ZÁKLADNÝCH SLUŽIEB POSKYTOVANÝCH PREVÁDZKOVATEĽOM POHREBÍSK PLATNÝ OD 1. 1. 2025

- 1. a) Prenájom hrobového miesta na mestských cintorínoch Ul. J. Kollára a Ul. Partizánska**
- hrobové miesto pre hrobku na 20 rokov 150,00 €
 - hrobové miesto pre hlinený hrob na 10 rokov – obnova hrobového miesta 75,00 €
 - hrobové miesto pre hlinený hrob na 20 rokov 150,00 €
 - hrobové miesto pre detský hrob na 10 rokov 50,00 €
 - prenájom miesta v kolumbáriu na 10 rokov 55,00 €
- b) Prenájom hrobového miesta na cintorínoch Ul. letná, Ul. močarianska, Ul. kapušianska**
- hrobové miesto pre hrob na 20 rokov 50,00 €
 - hrobové miesto pre hrob na 10 rokov – obnova hrobového miesta 25,00 €
- 2. Ostatné služby súvisiace s pochovávaním**
- uloženie ostatkov do hrobu (hrobky) 10,00 €
 - otvorenie a uzatvorenie hrobky 35,00 €
- 3. Dočasná úschova urny**
- do 6 mesiacov 20,00 €
 - nad 6 mesiacov 40,00 €
- 4. Poplatok pri vstupe za účelom výkonu podnikateľských činností /na deň/ 15,00 €**
- 5. Povolenia a poplatky**
- Poplatok za vstup na pohrebisko pre prevádzkovateľa pohrebnej služby s vykonaním pohrebného obradu:
- v Dome smútku Ul. J. Kollára 2, Michalovce 170,00 €
 - v Dome smútku na cintorínoch v mestskej časti Močarany, Topoľany 50,00 €
 - manipulačný poplatok 5,00 €

Mgr. Marián Sabovčík
riaditeľ TaZS

POZN:

Cena za prenájom hrobových miest (v bode 1) je oslobodená od DPH, ostatné ceny za poskytované služby (v bode 2 až 5) sú uvedené s DPH platnou od 1. 1. 2025.